

Sklepy.

I. Ustanovení řádů stavebních.

1. Stavba sklepů.

Sklepy budtež umístěny zpravidla pod budovami a budtež náležitě překlenuty a budiž pečováno o jich vydatné větrání. Úpatí sklepu nechť leží pokud možná nad nejvyšším stavem vody. Zakládají-li se sklepy mimo budovu, nesmí se tak nikdy státi pod místem otevřeným neb dokonce pod jízdni dráhou, nýbrž jen v prostoru uzavřeném. Vůbec budtež sklepy tak zakládány, by tím nebyly ohroženy bezpečnostní a jiné ohledy veřejné. Přístupy ke sklepům budtež zakládány uvnitř domu a opatřeny zavíracími se dveřmi. Padací dveře neb ležaté sklepní dveře nesmí býti povoleny. Kde již jsou z dob dřívějších, budtež opatřeny bezpečnostním zařízením. Sklepní otvory zřízeny budte na stranách do ulice pod zdí a uzavřeny stojatým mřížovím. Sklepy mohou býti zděnými neb laťovými stěnami rozděleny pro dřevníky a uhelníky. Světlíky a ventilační otvory na ulicích lze zříditi jen se svolením úřadu stavebního a za souhlasu vlastníka pozemku a zpravidla jen tehda, když budou umístěny uvnitř zděných a podezdívkových výběžků budovy a budou zakryty nosnými deskami skleněnými neb železnými mřížemi (viz stavební řád pro Čechy, Dolní Rakousy, Horní Rakousy, Prahu, Vídeň a j.).

2. Sklepní byty.

Zpravidla nesmí býti zřizovány byty v podzemí, leč byty takové nelze naprosto vyloučiti. Naprostý zákaz zřizovati byty podzemní obmezil by značně stavebnictví, obmezil by citelně užívání dolních místností nové budovy a působil by nepříznivě na ruch stavební, ježto by výnosnost domů byla takovým bezvýminečným zákazem značně snížena.

Dále se uvádí, že při přísném provádění zásad zdravotních nesetkávají se podzemní byty v částech města výše položených se žádnou závadou. Vzhledem k těmto okolnostem bylo též již v Německu (Sasku) nutným, připustiti byty podzemní, avšak za jistých podmínek, jež zaručují přístup světla a vzduchu; z týchž důvodů dovolují též Vídeňské jakož i moderní řády stavební (v Čechách, v Praze) byty podzemní. Speciální ustanovení, jež se týkají zřizování bytů podzemních, vztahují se na umístění jich se zřetelem na úroveň silniční, dále obsahují zvláštní ochranná opatření proti vlhkosti půdy, nařízení ohledně výše podlahy, ohraničení obytných místností od povrchu a větrání. Upotřebením podzemních bytů v částech města nízko položených je naprosto vyloučeno, rovněž v obvodu inundačním a v půdě vodnaté, naproti tomu lze však neobmezeně zřizovati ve sklepech neb v podzemí kuchyně a prádelny, též sklady; kuchyně musí však býti opatřeny nepromokavou podlahou, musí býti klenuty, musí se dáti snadno větrati, musí býti ve svalu dlážděny a opatřeny odtokem vody do domovní stoky, snadno zavíratelným, dále dostatečně velikým odváděčem výparů.

II. Trestní právo.

Nejsou-li opatřeny sklepní vchody, umístěné pod dveřmi domovními nebo padací dveře uvnitř sklepů mřížovím poloviční výše muže s dveřmi zapadajícími (dolnorak. vl. dek. ze dne 23. prosince 1808 č. 31890, dek. dv. k. ze dne 28. května 1824 č. 15005, dolnorak. vl. d. ze dne 9. června 1824 č. 27226), je to přestupkem proti bezpečnosti těla; trest 5 až 500 zl. neb vězení od 3 dnů do 3 měsíců. Zde tresce se nedbalost již o sobě

a nikoliv teprve, když stane se nehoda (plenární rozh. ze dne 7. ledna 1887 č. 21707. sb. č. 1018).

III. Občanské právo.

Sporno je, jak naložiti sluší v právním ohledu se sklepem nalézajícím se pod cizím pozemkem. Výn. min. spr. ze dne 20. prosince 1893 č. 21726 bylo rak. vrchnímu zemskému soudu ohledně vtělení sklepů, ležících pod cizím pozemkem, do knihy pozemkové sděleno, že není závady, proč by nebyly sklepy takové pojaty co samostatné reality a tudíž zapsány co předmět samostatného, úplného vlastnictví do knihy veřejné. Při tom bylo doporučeno v listu skutkové podstaty té vložky knihovní, která obsahuje parcelu, pod kterou se sklep nalézá, přesně vyznačiti, že sklep k ní nenáleží, přiměřeným zápisem, najmě dodatkem u příslušné parcely »beze sklepa, jenž se nalézá pod touto parcelou« jenž je zapsán v knihovní vložce X, »neboť právo vlastnické k takovému sklepu dotýká se předkem skutkové podstaty knihovního těla, k němuž parcela náleží, pod níž sklep leží a omezuje obsah této parcely, jež tvoří část knihovního těla; udaje o částech těla knihovního obsahuje však list skutkové podstaty. Bylo-li tělo knihovní tímto způsobem omezeno, plyne z toho samo sebou, že právní účinek knihovních zápisů těla knihovního se týkajících, nechť již se nalézají na listu vlastnickém neb jiném listu, nevztahuje se na sklepy od těla knihovního oddělené.

Netřeba podotýkati, že v těchto případech, v nichž spojeny jsou s vlastnictvím sklepu též služebnosti k parcele povrch tvořící (na př. ohledně vzdušných otvorů) zároveň i služebnost dle zákonného předpisu zapsati dlužno. R. z. s. Dr. Schim podotýká k tomuto výnosu ve své stati (časop. »Jur. Bl.« ze dne 13. května 1894 str. 220), že již naše staré knihy pozemkové velmi často obsahují sklepy pod cizím pozemkem co samostatné reality, jež jsouce předmětem samostatného vlastnictví samostatně byly scizeny, dědictvím nabyty, právem zástavním obtíženy a tak převzaty byly tyto sklepní reality též do nových knih pozemkových, ač zákon výslovného předpisu ohledně této otázky neobsahuje. Zastává se tudíž náhled, že zřízení sklepů pod cizí půdou, ježto úplné vlastnictví k budově zřízené na povrchu cizího pozemku přípustným není, nezjedná plné vlastnictví ke sklepu a může se tudíž držitel sklepa, nepřislouší-li mu pouze služebnost, domáhati nejvýš vlastnictví superficiálního. Schim potírá tento náhled a podotýká, že se náhled ten již proto udržeti nedá, ježto by výkon práva jednoho vylučoval neb znesnadňoval výkon druhého, a že fakticky úplná vláda, pokud se týče vlastnictví ke sklepu zřízenému pod cizí půdou je fysicky možná a myslitelná, poněvadž §§ 418, 1125, 1147 o. z. o. s výsledkem dovolávati se nelze, ježto předpisy tyto vztahují se nepochybně jen na stavby nadzemní; budou tedy strany zakládající, budoucně nové sklepy pod cizí půdou, moci zříditi práva sklepní co jura in re aliena, avšak budou moci též založiti neúplné vlastnictví superficiální ke sklepu; s druhé strany bude však též asi stranám dovoleno umluvití způsobem zákonem připuštěným úplné vlastnictví ke sklepu vedle úplného vlastnictví k hořejšímu pozemku. Při této důležité otázce nelze však přehlédnouti předpisy § 1 zák. z 30. března 1879 č. 50 ř. z., neboť se tu stanoví, že samostatné vlastnictví k hmotným částem budovy nabyto a do knihy pozemkové zapsáno býti nemůže. Dlužno tudíž předkem uvážiti, pokud lze oddělené vlastnictví ke sklepu pod cizí půdou zřízenému v souhlas uvést se zmíněným před-

pisem zákonným, a ježto zákon tento ustanovuje v závěrečné větě § 1, že pokud lze k takovým částem budovy nebo prostorům založiti a do knihy pozemkové zapsati výhradná práva užívací, jež dále možno převáděti, nutno okolnost tuto posouditi dle předpisů o. o. z. a řádu knihovního, jest souhlasiti spíše s náhledem, který neuznává speciální vlastnictví ke sklepu pod cizí půdou zřízenému, nýbrž spatřuje v tom pouhou služebnost.

Skutky trestné ke zmocnění stíhané.

I. Pojem.

Činy trestní, které se sice z úřední moci (veřejným žalobcem), však pouze se svolením (zmocněním) třetích osob stíhají, nazývají se delikty ku zmocnění stíhané. Jsou odrůdou deliktů, o nichž zahajuje se trestní řízení pouze ku návrhu soukromého obžalobce t. zv. deliktů návrhových. Společnou vlastností obou druhů těchto deliktů jest způsob jejich stíhání. Vznesení obžaloby veřejným obžalobcem závisí při deliktech ku zmocnění stíhaných od podmínky, jež jest mimo vůli veřejného obžalobce, totiž od svolení osoby třetí. Veřejný obžalobce musí tohoto svolení buď vyčkati, aneb si je vyžádati. Důvodem omezení práva veřejného obžalobce ku vznesení obžaloby jsou různé ohledy vůči zájmům zúčastněných orgánů správy veřejné, na př. armády, úřednictva atd., které by jinak (při neomezeném právu veřejného obžalobce ku vznesení obžaloby) ujmy doznati mohly. Dlužno však míti na mysli, že pouze vznesení obžaloby, tudíž pouze zahájení trestního řízení takto jest omezeno. Jakmile tudíž obžaloba vznesena a tím zároveň osvědčeno bylo, že proti trestnímu stíhání deliktu není žádných překážek, pokračuje se v trestním řízení tak, jako při deliktech officialních t. j. takových, které se stíhají z úřední moci beze všeho omezování práva obžaloby.

Naproti tomu, odepřela-li třetí osoba k tomu oprávněná své svolení, nelze obžalobu vznést. Odepření to může se státi buď výslovně, nebo mlčky. Osoba dle zákona ku svolení oprávněná přivádí ku platnosti jisté veřejné právo, kladouc neb rušíc podmínku státního trestního stíhání.

Obsah tohoto práva svolení ku trestnímu stíhání není však nikterak pouze negativní (právo ku zabránění trestního stíhání), nýbrž i pozitivní a to tak, že osoba oprávněná má vůči veřejnému obžalobci nárok, aby před zahájením trestního řízení slyšena, po případě o svolení dožádána byla. Naproti tomu nemá tato osoba naprosto nároku žádati, aby trestní řízení, k jehož zavedení svolila, také skutečně zahájeno bylo.

Pokud se týče osob ku svolení oprávněných dlužno doložiti, že dle rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 30. května 1879 č. 2721 jest třeba svolení ministra vojenství, jestliže vojenská osoba nebo její představený slyšení býti nemohou. Ku stíhání urážek četnictva třeba dle rozhodnutí téhož soudu ze dne 26. dubna 1878 č. 3753 svolení ministra zemské obrany.

Od deliktů právě uvedených dlužno lišiti urážky veřejných úředníků jim učiněné při výkonu služby, kteréž se stíhají z povinnosti úřední beze svolení uražených.

Svolení nebo zmocnění není vázáno žádnou formou, stačí pouze výslovný projev vůle oprávněného, že proti stíhání ničeho nenamítá. Taktéž dostačí trestní udání neb omylem podaná obžaloba soukromá. Svolení z mlčení odvozené naproti tomu nestačí. Udělené svolení má platnost pouze pro jeden čin trestní.